

Egy izgalmas gyógyszerleírás

GRÉTSY ZSOMBOR

Egy bizonyos cég bizonyos készítményének a dobozba tömködött gyógyszerleírásában – többek között – a következők olvashatóak.

Adagolását és alkalmazásának időtartamát az orvos állapítja meg. A terhesség első harmadában-, valamint a szoptatás időszakában nem alkalmazható. Az egyidejűleg alkalmazni kívánt egyéb gyógyszerekről a kezelőorvost tájékoztatni kell. Ugyancsak tájékoztatni kell az orvost a fennálló egyéb betegségekről is. Alkalmazásának első szakaszában – egyénenként meghatározandó ideig – baleseti veszéllyel járó munkát végezni tilos. Alkalmazásának tartama alatt szeszés-italt fogyasztani!

Teljesen ne elemezzük ki a szöveget, de azért a legdurvább hibákat nézzük át! (Ezeket húztam alá.)

1. ALÁHÚZÁS

Az orvos inkább előír, de sok más, értelmes megfogalmazás is lehetséges. Az „állapítja meg” azt sugallja, hogy a kedves beteg már rég adagol és alkalmaz, s az orvos ezt utólag kinyomozza, megállapítja. Furcsa, árnyalt stiláris hibáról van tehát szó.

2. ALÁHÚZÁS

A „harmadában” szó után vajon miért van kötőjel? A szöveg írójára mihez akarná hozzákapsolni a szót? Ez csúnyán értelmetlen hiba.

3. ALÁHÚZÁS

Pongyola szóismétlés: két szóval arrébb megint alkalmazás szerepel. (A teljes leírásban pedig még jó párszor olvashatjuk a szót... Kár.)

4. ALÁHÚZÁS

Ugyan ki „kíván” gyógyszert szedni vagy adni betegének? Úgy vélem, csak a Münchhausen-szindrómások és a gyógyszerfüggők

esetében helyes a megfogalmazás. Ez bizony nagyon komikus, bántó stílushiba.

5. ALÁHÚZÁS

Én mint orvos azt gondolom, nincs már rá szükségem, hogy a betegem a gyógyszerekről tájékoztasson: sok évig tanultam róluk. A gyógyszerzedés ténye viszont nagyon is érdekel!

6. ALÁHÚZÁS

A „tájékoztatás” szóismétlés – ez stílustalan, és megint merem állítani: a betegségekről is eleget tudok ahhoz, hogy ne a páciens informáljon róluk.

7. ALÁHÚZÁS

Gondolatjel kéne ide, de csak egy kötőjelre futotta, pedig a kető nem ugyanaz!

8. ALÁHÚZÁS

A „baleseti veszéllyel járó munka” magyarul „veszélyes munka” – terjengős, bikkfanyelvezetű megfogalmazás. („A szöveg nyelvezete bikkfastílusban nyerte el megfogalmazásának végső formába öntését”)

9. ALÁHÚZÁS

Azt, hogy „szeszésital”, még úgy-ahogy meg tudnám indokolni a helyesírási szabályzat alapján, de a helyes forma (Magyar helyesírási szótár, Akadémiai Kiadó, 1999.) ez: „szeszés ital”. Hogy hogyan került oda a kötőjel? A szövegíró bizonytalanságának biztos tünete: se egybe, se külön nem merte leírni a szót.

Sajnálatos, hogy nem egy direkt kipécézett gyógyszerleírásról van szó. Szomorú, de ez az átlagos helyesírási-stiláris színvonal. Magam arra is kíváncsi lennék, hogy az itt bemutatott példa „alkotója” ráismer-e saját „művére”...

ESZPERENTE

A feladat a következő: a megadott orvosi-egészségügyi kifejezéseket minél ötletesebben fogalmazza meg eszperente nyelven, azaz csak „E” magánhangzót használva. Következzék pár példa!

FOGZÁS kezdetlegesen fejlett embercsemete keserves rettenete, mert szerve, mellyel eledelet szeldel s reszel serken...

HIPOCHONDER ezen ember szenved s szenvedleg, ellenben nem beteg...

HASMENÉSES bele rettenetesen hevesen termel s ereszt el kellemetlen testeket s nedveket...

A példák után néhány jóval nehezebb, szintén „eszperentésítendő” szó, kifejezés:

**HIDEGRÁZÁS, ORVOS, FEJFÁJÁS,
TÜDŐRÁK, INTENZÍV OSZTÁLY.**

Izgatottan várjuk a minél ötletesebb, találóbb eszperente megfogalmazásokat. Mind a példaszavakkal, mind a megadott öt szóval, illetve kifejezéssel lehet játszani. Ha el is küldik nekünk a „találmányokat”, a legérdekesebbeket, a legsikerültebbeket, a leghumorosabbakat természetesen közzé is tesszük. Az ilyen játék kiválóan fejleszti a fogalmazási készséget, a szókincset: hasznos szórakozás!

A megoldásokat várva kemény fejtörést és vidám perceket kívánunk!

ORVOSI NÖVÉNYEK

Itt a feladat egyszerű gyűjtőmunka, mely azért segíti a rég megtanult, talán utoljára csak az egyetemen hallott ismeretek felelevenítését. Olyan orvosi-orvosbiológiai szavakat, szakkifejezéseket keresünk, amelyek valamilyen növénnel vagy növényi dologgal kapcsolatosak. Ötvennél biztosan több ilyen is van. Most csak néhány jut az eszembe:

RÓZSAHIMLŐ

JÁVORFA -
SZIRUP-BETEGSÉG

HAJHAGYMA

SZEMÁRPA

BOCHDALEK-FÉLE
VIRÁGKOSÁR

RIZSLÉSZÉKLET

MÁLNANYELV

TOBOZMIRIGY

CSALÁNKIÜTÉS

Kedves, játékos kedvű olvasó, önnek hány jut még az eszébe a következő napokban, hetekben?

Ha lehet, küldje el orvosi növényeit: kedves kis összeállítás lesz belőle!